

**Roczna ocena wdrażania
Strategii
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Ornontowice
na lata 2016-2025**

Załącznik do Uchwały Nr XVIII/134/16 Rady Gminy Ornontowice
z dnia 24 lutego 2016 r.

za 2023 rok



marzec 2024 rok

I. Ocena wdrażania strategii za 2023 rok

W celu kompleksowej i prawidłowej oceny wdrażania Strategii został powołany przez Wójta Gminy Ornontowice Zarządzeniem Nr 0050.0734.2023 z dnia 26 kwietnia 2023 roku Zespół ds. opracowania monitoringu i ewaluacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025.

Na dzień 31.12.2023 r. w skład zespołu wchodzi przedstawiciele niżej wymienionych organów/instytucji/ jednostek:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ornontowicach – Dyrektor, pracownicy socjalni;
2. Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Ornontowicach - Pedagog;
3. Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Ornontowicach - Pedagog;
4. Gminnego Ośrodka Zdrowia w Ornontowicach – Zastępca dyrektora do spraw leczenia,
5. ARTerii Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach - Dyrektor;
6. Urzędu Gminy Ornontowice – wyznaczony pracownik;
7. Gminnej Biblioteki Publicznej w Ornontowicach - Dyrektor;
8. Komisji Spraw Społecznych Rady Gminy Ornontowice - Przewodniczący.

Zespół przeprowadził ocenę poziomu wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2016-2025 za 2023 rok.

1. Cele strategiczne

1.1. Cel strategiczny 1.: Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom.

1.1.1. Cele operacyjne

1. Wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy.
2. Zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego.
3. .Pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

1.1.2. Kierunki działań

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Podejmowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy z siedzibą w Łaziskach Górnych w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach oraz organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego.
2. Zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez realizację świadczeń z pomocy społecznej (zasiłki celowe, okresowe, pomoc żywnościowa).
3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, w tym w oparciu o kontrakt socjalny.
4. Pozyskiwanie inwestorów spoza gminy, wspieranie samozatrudnienia, inicjowanie tworzenia podmiotów ekonomii społecznej.
5. Promowanie wśród lokalnych przedsiębiorców subsydiowanych form zatrudnienia oraz tworzenia miejsc pracy dla osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy.
6. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. unijnych.
7. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych oraz z podmiotami ekonomii społecznej o ponadgminnym obszarze działania.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Systematyczne monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy.
2. Wsparcie osób ubogich pracą socjalną, w tym poprzez zawieranie kontraktów socjalnych.
3. Promowanie wśród zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego aktywnych postaw oraz samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej.
4. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w postaci posiłku) osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

5. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ubogich.
6. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin dotkniętych i zagrożonych ubóstwem, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
7. Opracowanie, realizacja lub współudział w realizacji programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych ubóstwem.
8. Wspieranie działań mających na celu budowanie na terenie gminy mieszkań socjalnych i chronionych oraz umożliwienie najmu czynszowego.
9. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dotkniętych i zagrożonych ubóstwem, podmiotami ekonomii społecznej oraz z Kościołem.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Monitorowanie zjawiska bezdomności i zagrożenia bezdomnością na terenie gminy.
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością.
3. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością, opracowywanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.
4. Zapewnianie osobom bezdomnym miejsc w noclegowniach i schroniskach.
5. Podejmowanie współpracy z działającymi na rzecz osób bezdomnych organizacjami pozarządowymi o zasięgu ponadgminnym oraz z Kościołem.

1.1.3. Harmonogram wdrażania celu strategicznego 1

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
<p>Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, szczebla podstawowego i ponadpodstawowego</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy z siedzibą w Łaziskach Górnych, szkoły ponadpodstawowe w powiecie, inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, Kościół, społeczność lokalna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wielkość stopy bezrobocia wg stanu na dzień 31.12.2023 w kraju wynosiła: 5,1%; w skali województwa śląskiego: 3,6%; w skali powiatu: 2,6%, Gmina Ornontowice – brak danych, stopa bezrobocia dla gmin nie jest obliczana; • liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w Gminie Ornontowice – 48 osób z Gminy Ornontowice było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mikołowie (25 mężczyzn i 23 kobiety); • liczba osób długotrwale bezrobotnych w Gminie Ornontowice – 18 osób (7 mężczyzn, 11 kobiet); • liczba opracowanych i realizowanych projektów oraz liczba osób nimi objętych – Powiatowy Urząd Pracy w Mikołowie realizował następujące projekty z których mogli skorzystać bezrobotni z terenu Gminy Ornontowice: <ul style="list-style-type: none"> – „Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy”, – „MikoMłodzi na start”; 	<p>Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni</p>	<p>Działania ciągłe w latach 2016-2025.</p>

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		<ul style="list-style-type: none"> – „Kierunek Praca (PO WER)”; – „Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy 50+”; – „Program aktywizacji zawodowej długotrwale bezrobotnych kobiet”; – „Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami lub bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych”; • liczba osób objętych pracą socjalną - 103 rodziny /256 osób w tych rodzinach; • liczba osób objętych kontraktami socjalnymi – 5 rodzin/8 osób w tych rodzinach; • liczba osób objętych pomocą (finansową i niefinansową) z pomocy społecznej – 27 rodzin/53 osoby w tych rodzinach w tym: <ul style="list-style-type: none"> – liczba osób objętych pomocą finansową z pomocy społecznej –16 rodzin/27 osób w tych rodzinach; – liczba osób objętych pomocą niefinansową z pomocy społecznej – 22 rodziny/38 osób w tych rodzinach; 	(krajowi i zagraniczni).	

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		<ul style="list-style-type: none"> • liczba programów wsparcia zagrożonych i dotkniętych ubóstwem oraz liczba osób nimi objętych: <ul style="list-style-type: none"> – Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” liczba osób korzystających: 18 osób, – Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc żywnościowa 2014-2022- liczba osób korzystających-27 rodzin/57 osób, • liczba korzystających z zasiłku celowego – 8 rodzin/15 osób w rodzinach (w tym 1 zasiłek celowy specjalny), zasiłku okresowego – 5 rodzin/11 osób, zasiłku stałego 8 rodzin jednoosobowych; • liczba opracowanych i realizowanych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności oraz liczba osób nimi objętych – brak; • liczba mieszkań socjalnych, treningowych i wspomaganych – 6 mieszkań socjalnych, na dzień 31.12.2023 brak mieszkań treningowych i wspomaganych; • liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie –2 osoby. 		

1.2. Cel strategiczny 2.: Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

1.2.1. Cele operacyjne

1. Wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania.
2. Pomoc rodzinom będącym w kryzysie; rozwijanie systemu wsparcia.
3. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.

1.2.2. Kierunki działań

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3.:

1. Promowanie w gminie prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. przez pracowników GOPS-u i placówek oświatowych oraz asystentów rodziny.
2. Zintensyfikowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.
3. Udzielanie przez GOPS pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
4. Zwiększenie dostępności dla rodzin oraz osób samotnie wychowujących dzieci wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, prawnego i socjalnego.
5. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych, organizowanie wypoczynku (np. półkolonii).
6. Zwiększenie liczby zajęć wychowawczych i edukacyjnych oraz dostępności wsparcia pedagogicznego, psychologicznego i logopedycznego w placówkach oświatowych.
7. Rozszerzenie dożywiania dzieci uczęszczających do placówek oświatowych działających na obszarze gminy.
8. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

9. Zwiększenie liczby miejsc w placówkach przedszkolnych działających w gminie oraz utworzenie żłobka.
10. Rozwijanie sieci i oferty świetlic w gminie.
11. Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, Sądu Rejonowego i kuratorów sądowych, Policji, organizacji pozarządowych i Kościoła.

1.2.3. Harmonogram wdrażania celu strategicznego 2

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
<p>Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, placówki przedszkolne, placówki oświatowe szczebla podstawowego i ponadpodstawowego, instytucje kultury., jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki opiekuńczo -</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, szkoły ponadpodstawowe w powiecie, placówki służby zdrowia, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Policja, organizacje pozarządowe, Kościół.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci uczęszczających do żłobka, placówek Przedszkolnych i szkolnych: <ul style="list-style-type: none"> – Przedszkole im. Kubusia Puchatka –271 dzieci/11 oddziałów, – Żłobek „Akademia Rozwoju „Minionkowo” - 38 dzieci, – Katolickie Przedszkole Niepubliczne - 42 dzieci, – Szkoła Podstawowa im. Karola Miarki – 550 uczniów/25 klas, – Zespół Szkół Ponadpodstawowych – 623 uczniów; • liczba rodzin korzystająca z dofinansowania żłobkowego dla dzieci do lat 3 - 26 rodzin • liczba świetlic oraz liczba dzieci z nich korzystających: <ul style="list-style-type: none"> – Świetlica w Zespole Szkolno-Przedszkolnym - 200 uczniów, – Placówka wparcia dziennego - Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza- 15 miejsc. W roku 2023 korzystało z niej 31 dzieci. – Internat przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych – 25 uczniów; • liczba rodzin objętych pracą socjalną – 103 rodziny/256 osób; 	<p>Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).</p>	<p>Działania ciągłe w latach 2016-2025.</p>

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
wychowawcze wsparcia dziennego.		<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad (Punkt Konsultacyjny) – 19 osób, którym udzielono łącznie 55 porad/konsultacji; • liczba osób objętych działaniami zespołu interdyscyplinarnego – 21 rodzin; • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - 17 rodzin/34 dzieci; • liczba alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz liczba osób z nich korzystających: <ul style="list-style-type: none"> – Zespół Szkolno-Przedszkolny: 8 różnych kół zainteresowań, z których korzystało łącznie 133 uczniów, Konkursy – 50; Warsztaty – 13; Wystawy – 5; Projekty – 11; Innowacje pedagogiczne – 10; Programy edukacyjne – 4; Kampanie – 3; – Zespół Szkół Ponadpodstawowych: wycieczki integracyjne (I klasy), SKS, wyjazdy do teatru, wieczory filmowe Wigilia i ognisko integracyjne w Internacie; warsztaty rozwojowe - 8 przedsięwzięć – Placówka wsparcia dziennego - Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza: 1 projekt dofinansowany z Fundacji Canpack– 		

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		<p>2 warsztaty chemiczne, wyjazd na kulig, wyjazd do Palnetarium, kolonie letnie -12 osób</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centrum Kultury i Promocji „Arteria” oraz Gminna Biblioteka Publiczna – całoroczna oferta warsztatów, spotkań, zajęć oraz pozalekcyjnych form spędzania czasu wolnego jak i dodatkowa oferta zajęć dla uczniów i przedszkolaków w czasie zajęć lekcyjnych, <p>Na terenie Gminy Ornontowice działa Klub Sportowy „GWAREK”, który organizuje zajęcia dla dzieci i młodzieży;</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba przedsięwzięć służących wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży: <ul style="list-style-type: none"> - W Zespole Szkolno - Przedszkolnym prowadzono zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze – 60 uczniów; - W Zespole Szkół Ponadpodstawowych odbywały się zajęcia rewalidacyjne (28 uczniów), zajęcia korekcyjno-kompensacyjne (22 uczniów), dydaktyczno wyrównawcze (4 uczniów) i zajęcia z języka polskiego dla uczniów z Ukrainy - 13 uczniów 		

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		<ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci objętych dożywianiem – 13 uczniów z Ornontowic (Program „Posiłek w szkole i w domu”); 31 dzieci – objętych wsparciem Placówki Wsparcia Dziennego – Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej • liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów na rzecz rodziny i dziecka <p>Udział przedstawicieli pomocy społecznej, szkół, policji, służby zdrowia, kuratorów oraz asystenta rodziny w Zespole Interdyscyplinarnym oraz w grupach diagnostyczno-pomocowych</p> <p>Warsztaty, szkolenia dla rodziców i nauczycieli, diagnozowanie uczniów oraz terapia w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Mikołowie, programy profilaktyczne organizowane przez GKRPA, szkołę i Sanepid, spotkania pedagogów, psychologów szkół ze specjalistami, współpraca z Policją i kuratorami sądowymi.</p>		

1.3. Cel strategiczny 3.: Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym.

1.3.1. Cele operacyjne

1. Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

1.3.2. Kierunki działań

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
2. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym i niepełnosprawnym.
3. Poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem poprzez zwiększenie liczby opiekunek w GOPS-ie.
4. Rozwijanie aktywnych i zdrowych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych, w tym organizowanie cyklicznych imprez i spotkań integracyjnych, wycieczek, zajęć edukacyjnych.
5. Świadczenie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
6. Uczestnictwo podopiecznych w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej.
7. Zwiększenie dostępności kształcenia integracyjnego w gminie
8. Podejmowanie współpracy z PCPR-em, PUP-em i PFRON-em w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy likwidacji barier architektonicznych.
9. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych oraz z kościołem.
10. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu.

1.3.3. Harmonogram wdrażania celu strategicznego 3

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
<p>Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, szczebla podstawowego i ponadpodstawowego, instytucje kultury</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, kościół, społeczność lokalna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców - wg stanu na dzień 31.12.2023 r. liczba zameldowanych osób na terenie Gminy Ornontowice wynosiła 6034 z tego: osób powyżej 60 roku życia było: 1185 osób w tym 517 mężczyzn i 668 kobiet., co stanowi 19,64 % ogółu liczby ludności w gminie; • liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością – brak danych (nie ma takich statystyk) przyznane przez GOPS świadczenia w zw. z orzeczoną niepełnosprawnością 126 osób – zasiłek pielęgnacyjny, 36 osób - świadczenie pielęgnacyjne, 8 osób - zasiłek stały; • liczba osób objętych usługami opiekuńczymi – 3 osoby, • liczba osób w Domu Pomocy Społecznej – 3 osoby; • liczba przedsięwzięć organizowanych dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz liczba osób nimi objętych 	<p>Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe,</p>	<p>Działania ciągłe w latach 2016-2025.</p>

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		<p>Opieka wytchnieniowa – 5 rodzin - pomoc w uzyskaniu czasowego wsparcia w opiece nad osobą niepełnosprawną</p> <p>Projekt organizowany w związku z uzyskaniem darowizny z Fundacji Jastrzębskiej Spółki Węglowej pt. „Żyj zdrowo na sportowo” – projekt dla osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin”, w ramach którego odbyły się: 2 wyjazdy na basen, 5 zajęć z fizjoterapeutą, 3 spacery po Ornontowicach, sadzenie krokusów;</p> <p>Dowóz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do szkół/placówek – 16 osób w tym dla 7 dzieci finansowano zwrot kosztów indywidualnego dowozu do placówek,</p> <p>Udzielono dotacji dla Starostwa Powiatowego - Program rehabilitacji i wsparcia dla osób niepełnosprawnych 25 Plus – uczestniczy 1 osoba z Ornontowic.</p> <p>Grupie osób niepełnosprawnych i ich opiekunom udostępniany był lokal przy ul. Żabik 6/8 na cykliczne spotkania wspierające.</p>	<p>sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).</p>	

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		<p>W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zorganizowano po raz kolejny projekt socjalny pod nazwą: „Prezent w pudełku po butach”, projekty „Pomoc daje moc” - zbiórka produktów spożywczych i higienicznych dla Domu Samotnej Matki w Wiśle oraz „Poznaj swoje możliwości” - cykl 5 warsztatów z psychologiem</p> <p>Centrum Kultury i Promocji Arteria w Ornontowicach wspiera i udostępnia pomieszczenia na spotkania oraz imprezy okolicznościowe następujących grup: Klub Emeryta, Chór Jutrzenka, Koło Gospodyń Wiejskich, Zespół Folklorystyczny Marzanki,</p> <p>Seniorzy stanowią silną grupę w lokalnie działającym teatrze „Naumiony”, Towarzystwie Miłośników Ornontowic oraz działającej od 2022 r. Radzie Seniorów,</p> <p>W Gminie Ornontowice działa Parafialna Grupa Hospicyjna;</p> <p>W Urzędzie Gminy jest możliwość ubiegania się o Kartę Seniora;</p>		

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		<ul style="list-style-type: none"> • liczba klas integracyjnych oraz liczba osób do nich uczęszczających – brak klas integracyjnych; • liczba przedsięwzięć realizowanych przez GOPS przy współpracy z organizacjami pozarządowymi – 3 przedsięwzięcia; 		

1.4. Cel strategiczny 4.: Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.

1.4.1. Cele operacyjne

1. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.
2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

1.4.2. Kierunki działań.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
2. Zabezpieczanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii, zgodnie z minimalnym planem zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.
3. Doposażenie placówek medycznych w dodatkowy sprzęt.
4. Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych.
5. Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego.
3. Zintensyfikowanie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.

4. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Kontynuowanie działalności zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie.
6. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
7. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Szczegółowe działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zawierają stanowiące załącznik do strategii gminne programy:

- profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii,
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

1.4.3. Harmonogram wdrażania celu strategicznego 4

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
<p>Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy , Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, grupy samopomocowe, placówki oświatowe szczebla podstawowego i ponadpodstawowego, placówki</p>	<p>Placówki służby zdrowia, specjaliści, szkoły ponadpodstawowe, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Policja, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej – 195 szczepień na grypę, 837 testów typu COMBO (grypa, rsv, covid); • liczba opracowanych i realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych – program zdrowotny profilaktyki gruźlicy, chorób krążenia, oraz 40+; • liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie – dla 19 osób zgłaszających się do Punktu Konsultacyjnego udzielono 55 porad/konsultacji; • liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej; • liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zorganizowano 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, 77 posiedzeń grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych w ramach 27 prowadzonych 	<p>Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).</p>	<p>Działania ciągłe w latach 2016-2025.</p>

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego		<p>procedur Niebieskich Kart, w których spotkali się przedstawiciele różnych instytucji w tym z GOPS, Policji, szkół, służby zdrowia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego – 21 rodzin w tym 76 osób w rodzinach; • liczba przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi– 2 przedsięwzięcia (organizacje pożytku publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy. Ponadto dofinansowano przedsięwzięcie (dotacja celowa dla powiatu mikołowskiego) w zakresie dofinansowania organizacji izby wytrzeźwień dla mieszkańców Gminy; 		

1.5. Cel strategiczny 5.: Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w Gminie.

1.5.1. Cele operacyjne

1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

1.5.2. Kierunki działań

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych; włączanie w ich realizację policjantów.
2. Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie).
3. Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie.
4. Podejmowanie przez jednostki gminne i jej mieszkańców współpracy z instytucjami o zasięgu ponadgminnym, Policją, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości.
5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
6. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont ulic i dróg gminnych, budowę przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół.

1.5.3. Harmonogram wdrażania celu strategicznego 5

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
<p>Wójt, Rada Gminy Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, placówki oświatowe szczebla podstawowego i ponadpodstawowego, placówki</p>	<p>Placówki ponadpodstawowe w powiecie, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, społeczność lokalna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> liczba przeprowadzonych interwencji – 675 w tym 139 interwencji domowych, 536 interwencji w miejscach publicznych. W 218 przypadkach powodem interwencji były osoby pod wpływem alkoholu. 112 osoby przewieziono do wytrzeźwienia w tym do izby wytrzeźwień lub do miejsca zamieszkania; (opuszczenie lokalu i zakaz zbliżania się) - zastosowanie art. 15aa ust. 1 ustawy o policji - 3, nakaz prokuratorski – 5, nakaz sądowy – 2; zatrzymano 48 pijanych kierowców; liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz liczba osób nimi objętych – trzy osoby z terenu Gminy Ornontowice uczestniczyły w zajęciach w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy, dwie ukończyły grupę i otrzymały certyfikat; liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych, liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przestępczości – brak danych; liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na 	<p>Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).</p>	<p>Działania ciągłe w latach 2016-2025.</p>

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego.		<p>drodze – modernizacja dróg gminnych, budowa progów zwalniających, modernizacja chodnika, nowe przystanki komunikacji gminnej, wykonanie lustra drogowego, doświetlenie ciągów komunikacyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stopień poczucia bezpieczeństwa mieszkańców – brak danych. 		

1.6. Cel strategiczny 6.: Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego.

1.6.1. Cele operacyjne.

1. Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.
2. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej.
3. Wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

1.6.2. Kierunki działań.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3.

1. Utrzymanie liczby pracowników socjalnych na poziomie zgodnym z zapisami ustawy o pomocy społecznej.
2. Doksztalcanie kadry pomocy społecznej.
3. Rozwijanie infrastruktury socjalnej w gminie poprzez poszerzenie oferty już działających jednostek oraz utworzenie, w razie potrzeby, nowych.
4. Zachęcanie mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych
5. . Inicjowanie powstawania w gminie nowych organizacji, funkcjonujących w obszarze polityki społecznej lub zachęcanie do podejmowania w gminie działalności przez organizacje tego typu o ponadlokalnym obszarze działania.
6. Inicjowanie powstawania w gminie podmiotów ekonomii społecznej.
7. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego (także o zasięgu ponadgminnym).
8. Wspieranie lokalowe organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w nawiązaniu współpracy międzynarodowej oraz w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.
9. Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.

1.6.3. Harmonogram wdrażania celu strategicznego 6

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba pracowników socjalnych – 2,5 etatu, asystent rodziny – 1 etat; • liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej - kadra pomocy społecznej uczestniczyła w bezpłatnych szkoleniach i webinarium, a także płatnych szkoleniach i dwóch spotkaniach superwizyjnych przeciwdziałania przemocy: • liczba nowo powstałych jednostek pomocy społecznej – 0; • liczba działających w gminie lub na rzecz gminy organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej – na rzecz mieszkańców Gminy Ornontowice w zakresie polityki społecznej dotowane są 3 organizacje pozarządowe; • liczba powstałych podmiotów ekonomii społecznej – 0; • liczba wspólnych przedsięwzięć z zakresu rozwiązywania problemów społecznych – dofinansowanie przedsięwzięć w ramach dotacji celowej udzielonej powiatowi mikołowskiemu: w zakresie organizacji izby wytrzeźwień oraz rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych powyżej 25 roku życia. 3 organizacje pożytku publicznego oferują 	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni	Działania ciągłe w latach 2016-2025.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań	Partnerzy w realizacji działań	Wskaźniki monitoringowe	Źródła finansowania działań	Czas realizacji działań
		<p>wsparcie dla mieszkańców Ornontowic w zakresie organizowania pomocy żywnościowej (POPŻ) -1 , w zakresie świadczenia pomocy dla osób uzależnionych, dotkniętych przemocą - 2.</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze/diagnostyczno pomocowe wspólnie działają na rzecz rozwiązywania problemów przemocy, natomiast GKRPA na rzecz przeciwdziałania problemom uzależnień;</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych – 6 organizacji pożytku publicznego uzyskało dotacje ze środków własnych Gminy; • działalność Ornontowickiego Klubu Wsparcia – ok. 20 osób 	(krajowi i zagraniczni).	

W rezultacie podjętych w 2023 roku działań ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2025 przewidywano:

- wzrost profesjonalizacji kadry systemu pomocy społecznej,
- stałe zwiększenie jakości świadczonych usług,
- wzrost zaufania mieszkańców do instytucji pomocowych,
- wzrost liczby inicjatyw społecznych,
- wzrost aktywności społecznej mieszkańców Gminy,
- zróżnicowanie form i zwiększenie efektywności współpracy z sektorem pozarządowym,
- zmniejszenie zasięgu występujących na jego terenie problemów społecznych, które zostały szczegółowo scharakteryzowane w przedmiotowym dokumencie.

Prognozowane zmiany są procesem ciągłym, wieloletnim. Osiągnięte są poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pozarządowych działających dla dobra mieszkańców Ornontowic w zakresie interdyscyplinarności systemu pomocy społecznej.

Realizacja Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ornontowice na lata 2016 -2025 w 2023 roku przebiegała zgodnie z planem.

Wszystkie instytucje zaangażowane w realizację Strategii dążyły tym samym do wyznaczonych Celów szczegółowych, przez co starały się osiągnąć poszczególne Cele Strategiczne.

Zadania realizowane w ramach strategii były zgodne z przyjętymi kierunkami działań. Ponadto cechowała je:

1. **Efektywność** – jest to jedna z najbardziej pożądanых cech polityki społecznej i jednocześnie kryterium jej oceny. Stosowana jest w polityce społecznej w znaczeniach nadawanych jej przez ekonomię, prakseologię i socjologię. Jest to relacja między osiągniętymi bądź planowanymi celami (korzyściami) danego działania a ponoszonymi lub planowanymi nakładami. Można tego dokonać dwoma sposobami: osiągając maksymalny stopień realizacji celu przy danym nakładzie zasobów (zwiększenie wydajności) lub używając minimalnego nakładu środków, by w jak największym stopniu zbliżyć się do realizacji celu (oszczędzanie zasobów). Efektywne programy,

realizowane w ramach strategii, rozwiązują jedną kwestię społeczną, nie przyczyniając się do powstania nowych. Służą zachowaniu równowagi między interesami różnych grup społecznych oraz podnoszą poziom zaspokajania potrzeb społeczeństwa, oszczędnie i wydajnie dysponując posiadanymi środkami.

2. **Skuteczność** – jest to zgodność między stanem rzeczy, określanym jako skutek danego działania, a zakładanym celem. Skuteczność jest stopniowalna: za skuteczne uznaje się nie tylko działania, których skutki są tożsame z celem, ale i te, które zbliżają do jego osiągnięcia. Skuteczność jest oceną, dla której punktem odniesienia jest wzorzec stanu docelowego. Ten stan docelowy w polityce społecznej może być postrzegany bardziej konkretnie – jako pożądane i zaplanowane zmiany w jakiejś dziedzinie życia społecznego (np. ograniczanie obszarów biedy).
3. **Celowość** – jest to cecha oznaczająca dotarcie z danym programem do środowiska osób rzeczywiście go potrzebujących. Ocena celowości powinna się opierać na rzetelnie przeprowadzonej diagnozie problemu.

Zespół Wdrażający Strategię stwierdził, że wszystkie podejmowane działania były zgodne z Misją Strategii:

Ornontowice Gminą podnoszącą jakość życia mieszkańców poprzez efektywne rozwiązywanie problemów społecznych i dążenie do integracji społecznej.

II. Plan wdrażania strategii na 2024 rok

Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. W 2024 roku planuje się kontynuację działań. Ewentualne wprowadzanie zmian, innych rozwiązań każdorazowo wymagało będzie akceptacji Rady Gminy Ornontowice.

Dyrektor
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ornontowicach

Teresa Gendarz